
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2010 Rhif 638 (Cy.64)

ADDYSG, CYMRU

**Rheoliadau Ffedereiddio Ysgolion a Gynhelir
a Diwygiadau Amrywiol (Cymru) 2010**

<i>Gwnaed</i> - - -	<i>7 Mawrth 2010</i>
<i>Gosodwyd gerbron</i>	
<i>Cynulliad Cenedlaethol</i>	
<i>Cymru</i> - - - -	<i>9 Mawrth 2010</i>
<i>Yn dod i rym</i> - -	<i>12 Ebrill 2010</i>

**RHEOLIADAU FFEDEREIDDIO YSGOLION A
GYNHELIR A DIWYGIADAU AMRYWIOL (CYMRU) 2010**

RHAN 1

CYFLWYNIAD

1. Enwi, cychwyn a chymhwyso
2. Dehongli

RHAN 2

SEFYDLU NEU YMUNO Â FFEDERASIWN

3. Achosion rhagnodedig
4. Gweithdrefn ar gyfer ysgolion sy'n dymuno ffedereiddio
5. (1) Pan fo corff llywodraethu yn cynnig y dylai ffedereiddio...
6. (1) Pan fo corff llywodraethu yn penderfynu y dylai ffedereiddio...
7. (1) Rhaid i'r cyrff llywodraethu sy'n bwriadu ffedereiddio ystyried ar...
8. Ysgolion newydd sy'n dymuno ffedereiddio
9. (1) Mae Rhannau 1 i 3 a 5 i 7...
10. Ymgorffori cyrff llywodraethu ffederasiynau a diddymu cyrff llywodraethu blaenorol

RHAN 3

CATEGORïAU O LYWODRAETHWYR

11. Rhiant-lywodraethwyr

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

12. Athro-lywodraethwyr
13. Staff-lywodraethwyr
14. Llywodraethwyr awdurdod lleol
15. Llywodraethwyr cymunedol a llywodraethwyr cymunedol ychwanegol
16. Llywodraethwyr sefydledig
17. Llywodraethwyr partneriaeth
18. Noddwr-lywodraethwyr
19. Llywodraethwyr cynrychiadol
20. Disgybl-lywodraethwyr cyswllt

RHAN 4

CYFANSODDIAD CYRFF LLYWODRAETHU FFEDERASIWN

21. Egwyddorion cyffredinol
22. Ffederasiwn sy'n cynnwys ysgolion cymunedol, ysgolion arbennig cymunedol ac ysgolion meithrin a gynhelir yn unig
23. Ffederasiwn sy'n cynnwys ysgolion sefydledig neu ysgolion arbennig sefydledig yn unig
24. Ffederasiwn sy'n cynnwys ysgolion gwirfoddol a reolir yn unig
25. Ffederasiwn sy'n cynnwys ysgolion gwirfoddol a gynorthwyr yn unig
26. Ffederasiwn sy'n cynnwys ysgolion gwirfoddol a reolir ac ysgolion cymunedol, ysgolion arbennig cymunedol neu ysgolion meithrin a gynhelir
27. Ffederasiwn sy'n cynnwys mwy nag un categori o ysgol gan gynnwys o leiaf un ysgol sefydledig neu ysgol arbennig sefydledig neu ysgol wirfoddol a gynorthwyr
28. Llywodraethwyr cymunedol ychwanegol
29. Hysbysu swyddi gwag a phenodiadau
30. Cyd-benodiadau
31. Llywodraethwyr gormodol

RHAN 5

CYMWYSIADAU A DEILIADAETH SWYDD

32. Cymwysiadau ac anghymwysiadau
33. Cyfnod swydd
34. Ymddiswyddo
35. Diswyddo llywodraethwyr awdurdod lleol, llywodraethwyr sefydledig, llywodraethwyr cynrychiadol, llywodraethwyr cymunedol ychwanegol a noddwr-lywodraethwyr
36. Diswyddo llywodraethwyr cymunedol
37. Diswyddo rhiant-lywodraethwyr a benodwyd, llywodraethwyr partneriaeth a disgybl-lywodraethwyr cyswllt
38. Y weithdrefn ar gyfer diswyddo llywodraethwyr gan y corff llywodraethu

RHAN 6

OFFERYN LLYWODRAETHU, STAFFIO, CYNGHORAU YSGOL A STATWS ELUSENNOL

39. Y ddyletswydd i ystyried canllawiau
40. Cynnwys a ffurf yr offeryn llywodraethu

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

41. Y weithdrefn ar gyfer gwneud offeryn
42. Adolygu offerynnau llywodraethu
43. Gofynion eraill mewn perthynas ag offerynnau llywodraethu
44. Staffio ffederasiynau
45. Rheoliadau Cynghorau Ysgol
46. Statws elusennol ffederasiynau

RHAN 7

PENODI SWYDDOGION, EU SWYDDOGAETHAU A'U DISWYDDO

47. Ethol y cadeirydd a'r is-gadeirydd
48. Dirprwyo swyddogaethau i'r cadeirydd neu'r is-gadeirydd mewn achosion brys
49. Diswyddo'r cadeirydd neu'r is-gadeirydd
50. Penodi a diswyddo clerics y corff llywodraethu
51. Swyddogaethau clerics y corff llywodraethu

RHAN 8

CYFARFODYDD A THRAFODION CYRFF LLYWODRAETHU

52. Hawl personau i fod yn bresennol yng nghyfarfodydd y corff llywodraethu
53. Allgáu disgybl-lywodraethwyr cyswllt o gyfarfodydd
54. Cynnull cyfarfodydd y corff llywodraethu
55. Cworwm a thrafodion y corff llywodraethu
56. Cofnodion a phapurau
57. Cyhoeddi cofnodion a phapurau
58. Atal llywodraethwyr
59. Dirprwyo swyddogaethau
60. Cyfyngiadau ar ddirprwyo a phwyllgorau penodedig
61. Adrodd wrth y corff llywodraethu ar ôl arfer swyddogaethau dirprwyedig

RHAN 9

PWYLLGORAU CYRFF LLYWODRAETHU

62. Cymhwyso'r Rhan hon
63. Sefydlu pwyllgorau y corff llywodraethu
64. Y pwyllgor disgyblu a diswyddo staff a'r pwyllgor apelau disgyblu a diswyddo
65. Y pwyllgor disgyblu a gwahardd disgyblion
66. Y pwyllgor derbyniadau
67. Clercod pwyllgorau
68. Hawl personau i fod yn bresennol yng nghyfarfodydd pwyllgorau
69. Cyfarfodydd pwyllgorau
70. Cofnodion cyfarfodydd pwyllgorau
71. Cyhoeddi cofnodion a phapurau

RHAN 10

CYFYNGIADAU AR BERSONAU RHAG CYMRYD RHAN YN NHRAFODION Y CORFF LLYWODRAETHU NEU EI BWYLLGORAU

72. Cyfyngiadau ar bersonau rhag cymryd rhan mewn trafodion

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

RHAN 11

GWYBODAETH A CHYLLIDO

73. Gwybodaeth ar gyfer corff llywodraethu ffederasiwn
74. Ariannu ffederasiynau
75. (1) Wrth ei chymhwyso i ysgol ffederal yng Nghymru, ac...

RHAN 12

YSGOLION FFEDERAL SY'N GADAEL FFEDERASIYNAU

76. Y weithdrefn i ysgol adael ffederasiwn
77. Penderfyniad i ganiatáu i ysgol ffederal adael ffederasiwn
78. Argaeledd symiau sy'n cynrychioli cyfran o gyllideb
79. Ymgorffori corff llywodraethu ysgol sy'n gadael ffederasiwn
80. Trosglwyddo eiddo

RHAN 13

DIDDYMU FFEDERASIYNAU

81. Diddymu ffederasiynau
82. Sefydlu corff llywodraethu dros dro
83. At ddibenion rheoliad 82(b)— (a) trinnir y cyfeiriad yn rheoliad...
84. Argaeledd symiau sy'n cynrychioli cyfran o gyllideb
85. Ymgorffori corff llywodraethu ysgol sy'n gadael ffederasiwn
86. Trosglwyddo eiddo

RHAN 14

DIWYGIADAU AMRYWIOL I REOLIADAU

87. Diwygiadau i Reoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir
88. Diwygiad i Reoliadau Addysg (Cyrrff Sefydledig) (Cymru) 2001 Llofnod

-
- ATODLEN 1 Cyrrff llywodraethu dros dro ar gyfer ysgolion newydd sy'n bwriadu ffedereiddio
1. Egwyddorion cyffredinol
 2. Wrth benderfynu maint aelodaeth y corff llywodraethu dros dro, rhaid...
 3. Wrth benderfynu maint aelodaeth y corff llywodraethu dros dro, rhaid...
 4. Pan fo cymhwyso paragraffau 5 i 10 yn cynhyrchu Rhif...
 5. Corff llywodraethu dros dro ar gyfer ysgolion cymunedol, arbennig cymunedol neu ysgolion meithrin a gynhelir newydd
 6. Corff llywodraethu dros dro ar gyfer ysgolion sefydledig neu arbennig sefydledig newydd
 7. Corff llywodraethu dros dro ar gyfer ysgolion gwirfoddol a reolir newydd
 8. Corff llywodraethu dros dro ar gyfer ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir newydd

9. Corff llywodraethu dros dro ar gyfer ysgolion gwirfoddol a reolir newydd ac ysgolion cymunedol, arbennig cymunedol, neu ysgolion meithrin a gynhelir newydd
10. Corff llywodraethu dros dro ar gyfer ffederasiwn arfaethedig a gyfansoddir o fwy nag un categori o ysgol, ac yn cynnwys o leiaf un ysgol newydd sy'n ysgol sefydledig neu'n ysgol arbennig sefydledig neu'n ysgol wirfoddol a gynorthwyir
11. Noddwr-lywodraethwyr a disgybl-lywodraethwyr cyswllt dros dro
12. Llywodraethwyr cymunedol ychwanegol dros dro
- ATODLEN 2 Ethol a phenodi rhiant-lywodraethwyr
 1. Yn ddarostyngedig i baragraff 2(2), yn yr Atodlen hon ystyr...
 2. (1) Os yr awdurdod lleol yw'r corff priodol mewn perthynas...
 3. Yn ddarostyngedig i baragraffau 4 i 8 rhaid i'r corff...
 4. Rhaid i'r corff priodol benderfynu, at ddibenion ethol rhiant-lywodraethwyr, unrhyw...
 5. Yn achos y ddyletswydd a osodir gan baragraff 3—
 6. Rhaid cynnal unrhyw etholiad a ymleddir drwy bleidlais gudd.
 7. (1) Rhaid i'r trefniadau a wneir o dan baragraff 3...
 8. Pan ddaw lle'n wag i riant-lywodraethwr, rhaid i'r corff priodol...
 9. Rhaid sicrhau'r nifer o riant-lywodraethwyr sy'n ofynnol drwy ychwanegu rhiant-lywodraethwyr...
 10. (1) Ac eithrio pan fo paragraff 11 yn gymwys, wrth...
 11. (1) Pan fo'r ysgol yn ysgol arbennig gymunedol neu'n ysgol...
- ATODLEN 3 Ethol athro-lywodraethwyr a staff-lywodraethwyr
 1. Yn ddarostyngedig i baragraffau 2 i 4, rhaid i gorff...
 2. At y dibenion o ethol athro-lywodraethwyr a staff-lywodraethwyr, corff llywodraethu'r...
 3. Yn achos y ddyletswydd a osodir gan baragraff 1—
 4. Rhaid cynnal unrhyw etholiad a ymleddir drwy bleidlais gudd.
- ATODLEN 4 Penodi llywodraethwyr partneriaeth
 1. Pan fo'n ofynnol penodi llywodraethwr partneriaeth— (a) rhaid i gorff...
 2. Ni chaiff unrhyw berson enwebu i'w benodi, na phenodi, person...
 3. (1) Yn achos ysgol arbennig sefydledig heb sefydliad, rhaid i...
 4. Yn ddarostyngedig i baragraff 5(2), ni chaiff unrhyw lywodraethwr enwebu...
 5. (1) Rhaid i'r corff llywodraethu benodi pa bynnag nifer o...
 6. (1) Pan fo corff llywodraethu ffederasiwn yn gwneud penodiad o...
 7. Rhaid i gorff llywodraethu ffederasiwn wneud pob trefniant angenrheidiol ar...
- ATODLEN 5 Penodi noddwr-lywodraethwyr
 1. Yn yr Atodlen hon, ystyr “noddwr” (“sponsor”) mewn perthynas â...
 2. Pan fo gan y ffederasiwn un neu ragor o noddwyr,...
 3. Rhaid i gorff llywodraethu ffederasiwn geisio enwebiadau ar gyfer penodiadau...
- ATODLEN 6 Penodi llywodraethwyr cynrychiadol
 1. (1) Mewn perthynas ag ysgol arbennig gymunedol a sefydlir mewn...
 2. Pan nad yw ysgol arbennig gymunedol wedi ei sefydlu mewn...
- ATODLEN 7 Cymwysiadau ac anghymwysiadau
 1. Cyffredinol
 2. Ni chaiff unrhyw berson ar unrhyw adeg ddal mwy nag...
 3. Ac eithrio fel y darperir fel arall yn y Rheoliadau...
 4. Anhwylder meddyliol

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

5. Methiant i fod yn bresennol mewn cyfarfodydd
 6. Methdaliad
 7. Anghymhwyso cyfarwyddwyr cwmnïau
 8. Anghymhwyso ymddiriedolwyr elusennau
 9. Personau y gwaherddir eu cyflogi neu y cyfyngir ar eu cyflogi
 10. Collfarnau troseddol
 11. Llywodraethwyr mwy na dwy ysgol
 12. Gwrthod gwneud cais am dystysgrif cofnodion troseddol
 13. Hysbysu'r clerics
- ATODLEN 8
Addasu'r Rheoliadau Staffio
1. Yn rheoliad 3, ar ôl paragraff (7) mewnosoder y paragraff...
 2. Yn rheoliad 4 yn lle paragraff (1), rhodder y canlynol—...
 3. Yn rheoliad 6(1)(a) ar ôl “pennaeth” gosoder “perthnasol”.
 4. Yn rheoliadau 7(1), (2)(a) i (c) a (4)(c), 24A(2) a...
 5. Yn rheoliad 7(3), yn lle “staff yr ysgol” rhodder “staff...”
 6. Yn rheoliad 7(4)(a), yn lle “yr ysgol” rhodder “y ffederasiwn”....
 7. Yn rheoliad 7(4)(b) ac (ch), yn lle “ysgol” rhodder “ysgol...”
 8. Yn rheoliadau 9 ac 20 ar ôl “Mae'r Rhan hon...”
 9. Yn rheoliadau 9A(3), 9B a 20A(3) yn lle “ysgol” ym...
 10. Yn rheoliad 10(11) yn lle “weithio yn yr ysgol” rhodder...
 11. Yn rheoliadau 12(1), 12(4), 12(9)(b), 12(15), 15A(1), (2) a (5),...
 12. Yn rheoliadau 15A(4), 18(3) a 24A(4) yn lle “gweithio yn...”
 13. Yn rheoliad 16 yn lle paragraff (1) rhodder—
 14. Yn rheoliad 17(4) yn lle “yr ysgol” rhodder “yr ysgol...”
 15. Yn rheoliad 18(1) yn lle “weithio mewn ysgol” rhodder “weithio...”
 16. Yn rheoliad 18(3) yn lle “ysgol” yn y lle cyntaf...
 17. Yn rheoliadau 18A a 26A yn lle “ysgol” rhodder “ffederasiwn...”
 18. Yn rheoliad 19(1) ar ôl “gynorthwyr” mewnosoder “ffederal”.
 19. Yn rheoliad 19(2)(a) ar ôl “ysgol” mewnosoder “ffederal”.
 20. Yn rheoliad 19(4) ar ôl “gynorthwyr” mewnosoder “ffederal”.
 21. Yn rheoliad 23(1) ar ôl “sy'n” mewnosoder “ysgol ffederal ac...”
 22. Yn rheoliad 23(5) yn lle “ysgol” rhodder “ysgol ffederal”.
 23. Yn rheoliad 24, ar ôl paragraff (8) mewnosoder—
 24. Yn rheoliad 24A yn lle paragraff (1) rhodder—
 25. Yn rheoliad 28 yn lle paragraff (1) rhodder—
 26. Yn rheoliad 32 yn lle paragraff (2), rhodder—
 27. Yn rheoliad 32(3) yn lle “yr ysgol” rhodder “yr ysgol...”
 28. Yn rheoliadau 33(1) a 34(1) ar ôl “gynorthwyr” mewnosoder “sy'n...”
 29. Yn rheoliad 35 ar ôl “arfaethedig” mewnosoder “sydd i fod...”
- ATODLEN 9
Addasu'r Rheoliadau Cynghorau Ysgol
1. Yn rheoliad 2, yn y diffiniad o “ysgol”, yn lle...
 2. Yn rheoliad 2, yn y diffiniad o “ysgol fabanod”, yn...
 3. Yn rheoliad 2, yn y diffiniad o “ganolfan adnoddau anghenion...”
 4. Yn rheoliad 3 yn lle paragraff (1) rhodder—
 5. Yn rheoliad 3(2) yn lle “bennaeth ysgol” rhodder “bennaeth y...”
 6. Yn rheoliad 3(3) yn lle “phennaeth ysgol” rhodder “phennaeth y...”
 7. Yn rheoliad 3(4) yn lle “phennaeth yr ysgol” rhodder “phennaeth...”
 8. Yn rheoliad 4(2) yn lle “pennaeth” rhodder “pennaeth y ffederasiwn...”
 9. Yn rheoliad 4(4) yn lle “ysgol a phennaeth unrhyw ysgol”...
 10. Yn rheoliad 5 ar ôl “neu ysgolion arbennig” gosoder “sefydliadol...”
 11. Yn lle rheoliad 7 rhodder— (1) Rhaid i bennaeth y...

- ATODLEN 10 Cyfyngiadau ar bersonau rhag cymryd rhan yn nhrefodion y corff llywodraethu neu ei bwyllgorau
1. Buddiannau ariannol
 2. Swydd llywodraethwr, cadeirydd, is-gadeirydd neu glerc
 3. Talu neu arfarnu personau sy'n gweithio yn yr ysgol
 4. Penodi staff
 5. Personau sy'n aelodau o fwy nag un corff llywodraethu
Nodyn Esboniadol